

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj
Négy basabos petít 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többes
hirdetéseknél alk. szerint a leg
olcsóbb 4 kr. 75 cent. volt. fel.
Bélyegdíj minden külbenki-
tásért 30 kr.
Nyitólé-
ben megjelenés köle-
mény minden petít sora 30 kr.
Hirdetéseket felvételre a kiadó
hivatalában, KUTASI I. könyv-
nyomtatásnál, valamint ZICHNER-
KÁNY H. könyv. irókijában is.
Név nélkül vagy börtönmentől
beküldött kéziratok nem vétel-
nek tárgyként.
Kéziratok visszaküldés
adatnak.

Pontos
kiszámlálás

Legalkalmasabb
Hamburgból

gencseregek nagy vála-
zatosított árakban, mint
árakat, portómentesen,
előfizetéssel:
zesakban, olompec-áttel el-
10 = 10 vámfont.

3.00
3.50
4.00
4.50
5.00
5.50
6.00
6.50
7.00
7.50
8.00
8.50
9.00
9.50
10.00
10.50
11.00
11.50
12.00
12.50
13.00
13.50
14.00
14.50
15.00
15.50
16.00
16.50
17.00
17.50
18.00
18.50
19.00
19.50
20.00
20.50
21.00
21.50
22.00
22.50
23.00
23.50
24.00
24.50
25.00
25.50
26.00
26.50
27.00
27.50
28.00
28.50
29.00
29.50
30.00

szellő
csövek.

KITÜNTETÉS
SZÉKES
FEHÉRVÁR
eztől 1879.

DISZOKLEVÉL
1871-ben.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 ft-kr.
Fél évre 5 ft-kr.
Negyed évre 3 ft-kr.
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illetően
minden külföldi: Nagy-herceg-
utca 1564. szám. Dúszóczy
ház a szerkesztőség börtönve
kijelölés.
Előfizetési helyben
TELEPÉNYI K. LAJOS és társai
OBÁTHY K. RÓZSI könyv-
kereskedésben és a kiskönyv-
kereskedésben KUTASI I. könyv-
nyomtatásnál az postabiztosítók
nélkül.

Tanév elején.

Szeptember hó első napján kezdődik az új tanév. A szülők és a nemzet reményei ellepik a muszáj hajlékát és hozzáfognak a személyükhöz, tehetségükhöz, köztölt várakozás betöltéséhez, vagy az eltévesztett életpályán való kioldáshoz.

Álljunk meg ennélfelül: eltévesztett életpályán, a mi drámai útja a legáltalánosabb. A jövő rejtélyes fátylát senki fel nem lebbentheti, a ki egy halom tudománnyal, de kevés pipára való vágott dohánnyal indul el pályája mesgyéjén, minden kedvező viszonyok dacára odaér, a honnan kiindult: a semmihez.

Merész álmok az ifjuság elején, tulajdon ambíciók a férfikorban, ez a XIX-ik század fiának tragédiája. A szülők szeretete, a tautitók dédelgetései, a tulságos dicséret vagy mértéket átlépett szigor a férfiak idomításában tévesztetik el a célt. Gondolkozunk ezen a tételen s be fogjuk látni, hogy megtaláltuk az eltévesztett célok kulcsát.

A gyermek ember jól szaval egy verset, a szülők jóslási gyengédsége mindjárt nagy színészt vagy szónokot fedez fel benne. A serdülő szabad óráiban port kever, előttük áll a század legnagyobb vegegyése, szépen rajzol, a művész halhatatlanságával kecsgetik, fur farag egy még soha hasonlatát nem található gépész, este nem fél magában, hadvezér. Ezekkel szemben áll egy másik tulság. A szülők rohamosan óhajják a fiu fejlődését s ez egy kicsit hanyag, azonnal rá fogják, hogy nem lesz belőle semmi. És nagyon sok semmit, frasséget mutat fel újabb korban a nevelés.

A műkedvelési hajlamok alapján választják a pályákat és mikor már az ifju az előkészületek végén van, vagy azt látja, hogy szárnya elégtelen felrepülni légvárjaihoz, vagy azt, hogy voltaképpen nem is akarna már odarepülni, hová vágyott, a hova, mint a rossz házasságokra, enyelegra erőltették, kedve nincsen. Hajlamai másra ébredtek s tántorogva jár ezután, mint az, a ki utólérhetetlen eszményt kerget, lépései bizonytalanok s ennélfogva sokszor a bün lejtőjére bukik. Keresteforrása lesz az, a mit az előkelő renyhesség ury gyakorlása nyújt, szédelgés és más erkölcsellen források.

A semminknek ez a legkevésbé veszedelmes faja. Van ennél sokkal veszedelmesebb is, kiket a pártfogolás visz tovább más jóra való hátrányára s elég vastag arezbőrrel tudják elfogadni azt a kenyeret, mely más érdemesnek való. Az ifjuság igaz, hogy nagy feladat előtt áll, a mi nehéz rejtélyfejtéssel azonos, midőn pályáját választja, sok minden befolyásolja, de főképp az erő tulbecsülés és a nagyás divatos betegege. Igen szép, ha mindenki hadvezér akar lenni, de előbb legyen korrekciójó katona . . .

bénítá azt hazafias érzésekre a világpolgári törekvés. Hol a vallásosság? Ki van olve, a fiatal emberek nagy része kérdve hirdeti nem hisz semmit. Bizalma, hite, reménye, niucsen. Ezek ismeretlen valamik. Ideje, hogy gondolhozzunk a fiatalág vallásos és hazafias nevelésének emeléséről, sziveik kiképzéséről. Nem elég a hitoktatás, a mely sok esetben csak a felekezeti szíjra, hanem az igazi kereszténység ápolására van szükség. Vajon lenne-e annyi öngyilkosság, ha az Istenben való bizalom nem lenne megrendülve? A világért sem lenne.

Itt a tanév elején a muzsafiak ellepik a tudományosság templomait, a szülők legszebb várakozással viszik gyermekeiket az iskolába, s milyen csalódba viszik sokszor haza, mire a gyümölcs megér meg is semmisül.

Pályaválasztás, iskolai kiképzés, ez a kettő az, a mitől függ, hogy boldogok leszünk-e vagy nem? Az iskolai por lerázása után komoly küzdelmeivel előttünk áll az élet, s e küzdelemhez gyengék leszünk, ha a hazaszeretetet, lelkesedést kedélyt, szivet és a mi fő a vallásosságot nem hiszünk magunkkal a hosszú és fáradságos utra. Ezenkívül még az életbölcségre van szükségünk s a szerénységre az erők megismerésére s a kitűzött cél szakszerű művelésére. Ne kapkodjunk mindenfelé, a fiatal ember ne áruljon el többet, mint a mit tud, az a ki nem tud arabusul, ne beszéljen arabusul.

A bolgár forradalom.

Csernovics, aug. 30. Sándor fejedelem Bukovinán és Románian keresztül való utazásában is többféle óvaccióban részesült. Izaknyba több román és bolgár tiszt utazott eleje. Mikor Sándor fejedelem meglátta; ki-vontak kardjaikat s labai elő helyeztek. Minden állomás, melyen a fejedelem keresztül utazott, egész éjeli ki volt világítva s a nép valóságos ostromolta. Románian a távol határon lángok gyultak ki. A román tisztek mindenütt teljes szöben jelentek meg előtte. Egész diadaluján koszorukat és virágokat dobta a szilviciázi győző kocsijába.

Berlin, aug. 30. A Nord. Allg. Ztg. sugalmazott cikket akkép magyarázta, hogy Bismarck hozzájárult az osztrák-orosz egyezményhez, mely szerint a keleti Balkán-félsziget az osztrák-magyar, Bulgária pedig az orosz érdekkörbe tartozik. Hangsúlyozza, hogy a fejedelem visszatérése köve kezében a helyzet súlypontja már nem Berlinben, hanem Pétervárott és Bécsben van. Németország hozzájárul mindehhez, amiben a két kabinet megállapodik.

Varsó, aug. 30. A fehérvárosi Varsó sa vaszkij Dnevnik konstataja, hogy Oroszország és Törökország között egyezmény áll fenn, mely a bolgár ügyekbe való angol beavatkozás ellen irányul és mely lehetetlenné fogja tenni az újabb angol cseiszovényeket. A mi a bolgár ügyeket illeti, jegyzi meg az említett lap, azok semmi esetre sem fognak háttorura okot szolgáltatni és a bolgár kérdés nem fog kilepni a diplomáciai tárgyalások keretéből.

Ruscuk, aug. 30. Az egész bolgár sajtó a további orosz barátság ellen s az Ausztria-Magyarországhoz való közeledés mellett nyilatkozik. A legjelentősebb bolgár lap, a Tirnovszka Konstituczia többek között így ír: Maguk a viszonyok nyitottak meg Ausztria-Magyarországnak az utat a Balkán-félszigetre s tettek szélesebb körű beolvását. Oroszország csak akkor ehet békeben a közép-európai államokkal, ha Bulgáriával szemben lemond szándékairól s beleegyeznek abba, hogy Bulgária más államokkal békés viszonyokat kössön.

Páris, aug. 30. A Republique Française-nek jelentik Bécsből, hogy a bolgár fejedelem atyja, Bismarck hg tanácsára kérve kérte fiát, hogy ne menjen vissza Bulgáriába, de a fejedelem így válaszolt: Ha lehetné, szívesen leszek, újból megfosztanak trónomtól, kivégezhetnek, de én mégis engedelmeskedem katonáim hívásának.

Ruscuk, aug. 30. Stambulov és Karaveiov lemondtak a regnasségról. Pétervár, aug. 30. A legújabb bolgár hírek megerősítik azt az itt elterjedt nézetet, hogy Oroszország Bulgáriában az aug. 21-iki forradalom alapján és a nyugoti hatalmak beavatkozása nélkül fogja a rendet helyreállítani.

Az újabb táviratok a következők: Tirnova, aug. 30. (7. o. 10 perczkor este.) Sándor fejedelem, ki déliólt 9 órakor indult el Szisztovából, este 6 órakor érkezett ide. Az aug. 21-diki esemény határozottan óriási mervben növelte a fejedelem népszerűségét. Az egész uton lelkesiten üdvözölte a fejedelemet a lakosság, melynek élén a papok szentképekkel jelentek meg. Tirnovától öt kilométernyire a fejedelem nagy néptömeget várta gyalog, kocsi vagy lóháton. Lunentől kezdve egész a város bejartáig oly sürü néptömeg lepte el az utat, hogy a kocsik nem tudtak haladni. Vegre megérkezven Tirnovába, az ellenforradalom kiindulópontjára a fejedelem, az üdvözölő beszédekre adott válaszában üdvözölte a várost, hogy Stambulov vezetése alatt kezdeményezőket lepett fel a mozgásban. — Ugy látszik, hogy a lelkes-sütség folytaton, minél előbbre halad utjában a fejedelem és a legutóbbi érkezett jelentések szerint remélhető, hogy az utazás még hátralevő része is ugyanily módon teljes nyugatomban fog tellyülni. A fejedelem holnap valószínűleg tovább utazik Filippopolba.

Sophia, aug. 30. (Déliólt.) Stambulov táviratlag tudatja, hogy Milan szerb király üdvözölő táviratot intézett Sándor fejedelemhez, mire a fejedelem válaszában köszönetet és azon reménynek adott kifejezést, hogy a barátságos viszony a két ország között rövid időn helyreáll.

Budavár bevetelének emlékünnepe yelhez. A ma tartandó díszülésre a következő varosok és törvényhatóságok jelentettek be újabb képviseltesüket: Barsmege 9 tagu küldöttséggel; Komárom városa 4 tagot küld, Pestmege 10 tagu küldöttséggel, Szabadka városa 3 taggal, Hud-Mezovásárhely városa 4 taggal, Zoloummege 4 taggal, Szabolcsmege 4 taggal, Turczmege 5 taggal, Csandmege 2 taggal, Kecskemét városa 3 taggal képviselteti magát. Huyn gr. táborszernagy, a ki nek egyik őse szinten résztvett Budavár bevetelénél, Frauenkircheből levelet intézett Gerlőczy szipolármesterhez, a melyben sajnálatának ad kifejezést, hogy az ünnepélyen jelen nem lehet nagy elfoglaltsága miatt, egyébként biztosítja az szipolármestert, hogy az ünepélyen a tavobbi is szíven s lelekben részt vesz. — „A budai lövés egyeület” által szeptember 5, 6. és 7-én rendezendő nagy díszlővéstet alkalmából lödijakra Lisza Kálmán minisztereinek 10 darab arany, oaró Fejerváry Geza honvédelmi miniszter pedig honvéd ezéttal lödijakra 200 frtot adományozott.

Angliából. London, aug. 30. A választói irati vita folytatásánál Smith módosítványt nyújtott be, mely szerint fejezze ki a ház sajnálatát a birmai háboru folytatása fölött, továbbá adjon kifejezést abban óhsjanak, hogy a háboru költségei ne egyedül Indiát terheljék. A haz Cremer módosítványát, mely Birma annexiójának elhalasztását kívánta, 201 szavazattal 125 ellenében és Smith főnebbi módosítványát 199 szavazattal 125 ellenében elvetette.

Valasz az „Ellen közlemény”-re. Dr. P. Papi Imrétől. A h.-bözörményi birtok rendezési ügyben e lap hasábjain közölte tette cikksorozata Paksi Karolynak e lap mellett külön lenyomatban megjelent „Ellen közleményre” kívánok röviden válaszolni, nem azért, mintha azt érdemileg szükségesnek tartanám, hanem inkább azért, hogy így utólagosan a két közlemény áttekintésével, kiemeljem a két ellentétes nézet különböző jogalapjait.

Az immár eltérő nézetek vitája alatt álló birtokosági kérdések rendezése végett, meg magát a jogviszonyt, melyből a vitás kérdések eredtek — megállapított adománylevelekhez mentem vissza, abból indítam ki, s arra alapítam fejtegetéseimet. Paksi ur ellenben, valójában az eredeti alapokmánytól elfordulva, a régi városi jegyzőkönyvek tetszés szerint kizsedgetett részeire, az azok által igazoltni vélt állandó gyakorlatra igyekszik fektetni nézete jogosságát, a csahatalanság naiv látszatával hirdeti eleve nek és holtaknak: imé! a város volt a földes ur, az rendelkezett.

Nagyon igaz, hogy a közé tett adomány levelek vonatkozó tartalmával szemben felette kevés értékűnek bizonyulna, a városi adomá-

nyok voltak ezen okmányokra alapítása, abból származtatása; hanem hát mire valók azok a régi jegyzőkönyvek ott a levéltárban? Elő velök, válogatni kell csak bennök és kész az igazság.

Ez álláspont igazolásául az hozatik fel, az adománylevelek ellen, hogy azok soha sem valósultak meg a maguk teljében, a hajduk személyes nemessége nem ismertetett el, azo kívül a kincstár részére adott fizetnek, a katonai alutai és eszaki-asi koczvezetés jajok is ki vala terjesztve.

Nincs mit tagadnunk, szomorú dolog, de ugy volt. Amde ebből a világos törvényekkel, királyi jóváhagyásokkal, jogérvényes békekötésekkel nyilván ellenkező, törvénytelen terheltekből, a meltilauságok azon végtelenül megu uió sorozatából melyből népnök összes története áll: ezekből a jogelapadoásokból vonható e hajduknak jogérvényes okmányokkal biztosított vagyoni igényei ellen, a hajduk eredeti jog és birtokviszonyaiknak felforgatására? Jogtalanságból jog nem keletkezik; és valóban a legszomorúbb az, hogy épen az erdsit hajduk polgármestere az, ki ez igazságot fennek hirdeti.

Most már tálvól annak ama nehéz napoktól, a távoli biztos messzeségtől, nyugodtan személtetjük ama nagy küzdelem óriási korrajzatát a távoli borus égen; de most sem, soha sem szabad felednünk, mennyit köszönhetünk ama küzdelemnek, minő kérdemeiten ajandékoztattak meg a hajduk nemességgel és nemesi vagyonnal.

Igaz, megtagadták nemességüket, elapodtak kiváltságaikat, adózásra kényszerítik, mind ez azonban jogtalanság volt és miért? Bizonyára azért, mert a hatalom akkori intézői előtt semmi sem volt győltöbber, mint az az eszme, mit a hajduk képviseltek, miért küzdöttek, mit diadaira vittek — a szabadság eszmeje. Ezért a nagy eszméert szüvevett törvénytelenégeket kívánja Paksi ur felhasználni arra, hogy a hajdu utódokat, törvényekkel, békekötésekkel szentesített adományi javuktól megfosssa?

Nem irigymen logikája merészségét, azt a kétes dicsőséget, mely után reménykedik, de mindenesetre csudálatosnak találom. Mert hiszen az a törvénytelen dildőzés, megadóztatás, maga a hajduk örökös séréme, mely sérelem egyáltaláon nem lehet alkalmas arra, hogy abból terhes következtetéseket levonni lehessen, hogy abból a hajdu vagyonok elko-bozására jogalap kovácsoltassék.

Ezen meggyőződés hatotta át az 1848-ki törvényhozást, midőn a hajduk örökösen panaszozt serlemeinek orvoslásául a XXVI. t. czikket megalkotá, mely törvény 13. §-a értelmeben „az adományból eredő magán jogi viszonyok és hasznouletek a törvény (további rendelkezéig) világosan fentartatnak;” a 14. § szerint pedig „a hajdukerületben muködő királyi biztosság és egyéb, a hajdukerület beiserkezetére, illetőleg a hajdukerületi lakosok közötti személyes álladalmi viszonyokra vonatkozó eddig kioccsátott s e törvényvel ellenkező kormányrendeletek megszüntetettek.”

A törvényhozás aztán, előzetesen már ki mondvá a jogegyenyőség és a közteher viselés eszmejét, csak a multa nevére szolgáltatott utólagos igazságot a hajduknak azal, hogy el ismerte, miszerint meltilaun sjujtoltattak, díozdtettek a hatályon kívül helyezett törvénytelen rendeletekkel.

Azt hiszem, teljesen elegendő ennyi annak igazolására, hogy a hajduk adományi jogai ma is teljes erőben, az adomány levelek értelmében állanak fent e, hogy törvénytelen megadóztatásukból, — mint jogserlemből, a hajdu jogok és vagyonok tekintetében terhes következtetés nem vonható.

A mi pedig, H.-Bözörmény város állítólagos földes uri jogának kimutatása végett, az ellen közleményben közölte közzgyülési határozatokat illeti, ezekkel szemben szintén elegendő a korábbi közleményben idézett közzgyülési határozatokra, jelesen az 1782. évi febr. 7. 1863. január 31. és 1872. szeptember 8-ki gyűlések határozataira utainom, melyek bizonyítják, hogy soha, a törvénytelen elnyomatás, adóztatás éveiben, sehol sincs még csirája sem a Paksi ur által hangoztatott eszmenek, hanem ellenkezőleg a városi közzgyülés, mindannyiszor, valahányszor annak alkalma feivettetett, készséggel elismerte, hogy a közörsre fenhagyott javak az erök, kir. kisebb hasznouletek, a jogosult birtokosok elvitázhatlan tulajdona. Így lehet értelme csupán, a telkek után eszközölt idónkénti kiosztásoknak, s annak, hogy magájogi szerződés telkei után a város is megkapta a maga illetményét minden kiosztáskor.

Nem szolgálhatnak a városi földesuri jog igazolására az ellenközleményben közölte gyűlési határozatok ezen kívül azért sem,

azok a régi jegyzőkönyvek ott a levéltárban? Elő velök, válogatni kell csak bennök és kész az igazság.

Ez álláspont igazolásául az hozatik fel, az adománylevelek ellen, hogy azok soha sem valósultak meg a maguk teljében, a hajduk személyes nemessége nem ismertetett el, azo kívül a kincstár részére adott fizetnek, a katonai alutai és eszaki-asi koczvezetés jajok is ki vala terjesztve.

Nincs mit tagadnunk, szomorú dolog, de ugy volt. Amde ebből a világos törvényekkel, királyi jóváhagyásokkal, jogérvényes békekötésekkel nyilván ellenkező, törvénytelen terheltekből, a meltilauságok azon végtelenül megu uió sorozatából melyből népnök összes története áll: ezekből a jogelapadoásokból vonható e hajduknak jogérvényes okmányokkal biztosított vagyoni igényei ellen, a hajduk eredeti jog és birtokviszonyaiknak felforgatására? Jogtalanságból jog nem keletkezik; és valóban a legszomorúbb az, hogy épen az erdsit hajduk polgármestere az, ki ez igazságot fennek hirdeti.

Most már tálvól annak ama nehéz napoktól, a távoli biztos messzeségtől, nyugodtan személtetjük ama nagy küzdelem óriási korrajzatát a távoli borus égen; de most sem, soha sem szabad felednünk, mennyit köszönhetünk ama küzdelemnek, minő kérdemeiten ajandékoztattak meg a hajduk nemességgel és nemesi vagyonnal.

Igaz, megtagadták nemességüket, elapodtak kiváltságaikat, adózásra kényszerítik, mind ez azonban jogtalanság volt és miért? Bizonyára azért, mert a hatalom akkori intézői előtt semmi sem volt győltöbber, mint az az eszme, mit a hajduk képviseltek, miért küzdöttek, mit diadaira vittek — a szabadság eszmeje. Ezért a nagy eszméert szüvevett törvénytelenégeket kívánja Paksi ur felhasználni arra, hogy a hajdu utódokat, törvényekkel, békekötésekkel szentesített adományi javuktól megfosssa?

mert azok nem a városnak mint közigazgatási organumnak tenyei.

Mert tény az, a mint korábban kimutattam, hogy a birtokosok, mint „convocatusok” a régi községi szerkezet mellett mindenkor befolytak a községnek hagyott javak igazgatásába, azok feletti rendelkezésbe; s a közgyűlés az ily ügyekben soha sem mint közigazgatási, hanem mint gazdasági gyűlés intézkedett, melyben csak is birtokosok vehettek részt.

Ennek szem előtt tartásával már most, miután az ellenközletmény idézett gyűlési határozatai, lényegileg a közös vagyont érintik, azok sem alkotottak masként, mint a „convocatusok” közbenjöttével, szóval azok közül egy sem közigazgatási, hanem valamennyi birtokossági cselekmény, intézkedés.

Hogy lehet, minő logikával lehet a közbirtokosok ezen tudatos tényeiből a városnak, mint földes uraságnak adományi jogát kidisputálni? Azt csak Paksai ur tudja.

Jeletük fentebb, hogy az adózás, mely a hajdu birtokosokat terhelte, nem bízható fel a hajdu adományi jogok ellen, mivel abból mint sérelemből terhelő követelések nem vonhatók. Hasonló képen nem szolgálhat okul az adományi jogok elcsúsztatása az sem, hogy a fiskus állítólag, a magvaszakadt hajdu jöszárgokban nem örökölt. Mert a hajduk a fiskus öröklését nem gátolták és ha még is nem örökösdött, annak oka részben a fiskus indolentiája, más részről és sokkal inkább az adomány levelek azon tartalma, mely szerint az adományi javak mind két nemű örökösöknek és utódoknak adtak, így a régi osztály természeté szerint, az örökös társakra utódaira is átszállók voltak.

Ezeknek figyelembe vételével, nem nehéz megítélni azt, minő erje van azon állításnak, hogy a magva szakadt hajdu vagyonokban a város örökösödött. A városnak ily joga sem az adomány levelekben, sem semmi törvényben nem gyökeredzik, annál fogva nem lehetett, nem is volt másként, minthogy a magva szakadt javak jogilag az örökös társakra szállván a város azt mint a község organuma, birtokba vette, s azok felett a szokottan, a „Convocatusok” közben jöttével, mint birtokossági közgyűlés rendelkezett.

Ezt igazolják az ellenközletményben közölt közigazgatási határozatok is.

Nem ellenzik végül az általam közölt tett feljegyzással, a Dr. Venczel Gusztáv jogtudósunk munkájából vett idézet sem; ebben ugyan az a mondatik: „A 9254 hajdu kiknek Bocskay István 1605-diki privilegiuma adatott, miután az abban foglalt nemzeti jog Magyarországon részéről nem ismertett, az egyuttal adományozott javakat szabad tulajdonul nyerte, mely eredetileg közös tulajdon volt, és a joggyökerei tekintve ilyen maradt később is, melyből mind az által az egyéni szabad hajdu birtok alakult.”

Az idézett jogtudós szerint is tehát — eltekintve annak a nemzeti jogra vonatkozó, a fentebbiek szerint el nem fogadható véleményétől, — kétségtelen, miszerint a hajdu adományi javak a 9254 vitéznek adtak szabad tulajdonul, és hogy az azoknak közös tulajdonát képezte, s a joggyökerei tekintve közös ma is, közös marad mind addig, míg a jogosult birtokosok közt fel nem osztatik, s ekként az egész közös tulajdon egyéni birtokká át nem alakul.

Hol van, hol fér el a 9254 hajdu, s azok utódai közös tulajdonában, a város vitatott földes urasága, fő ura joga? Lehet-e a szabad tulajdon, földes ura vagyonnak mondani? Aztán meg miként fejthető az meg, hogy az általán közösek időnkénti részleges felosztása alkalmas, maga a földes urnak tartott város is, csupán mint más magán birtokos, egyedül tényleges birtoka után kapta meg a reá eső illetményt? Lehetett volna e csak szó is, az időnkénti arányos felosztásokról, a most folyó arányosításról, ha a joggyökerei tekintve, nem közös volna? És vajon ezek után, ki vádolható a birtok és jog történelmi viszonyok meg-

hamisításával, az e ki a tény állt a valóság-nak megfelelően előadta, vagy pedig Paksai ur, ki azokat phantasiája tetszetésével a m a i b a burkolta?

Őkét következők — Mondja Paksai ur, és ezt én is elfogadom, hogy a kié volt a fundus, a terület tulajdona, ugyanazé kellett hogy legyen a vele törvényesen egybekötött kir. kisebb haszonvételek, italmérés stb. továbbá a halászat joga is.

Minthogy pedig a „fundus” a 9254 hajdu s azok utódainak adatott szabad tulajdonul s a fundus törvénytelen megadóztatása a szabad tulajdon eredeti jellegét el nem enyészte; minthogy továbbá a hajduk törvénytelenül saját rendezetéknek, az 1848 XXVI. t. cz. által hatályon kívül helyezésével, egyfelől a hajduknak a múlt sérelmeire nézve utóagos igazságot szolgáltatott, más felől az eredeti adomány levelek, a jogegyenlőség és közteher viselés eszméje által követelt a változott viszonyok folytán szük-éges módosításával, egész teljességükben hatályon tartottak; nincs egyéb hátra, mint űkét következők gyanút elfogadni azt, hogy ugy a hajdu fundus mint az azzal törvényesen egybe kötött tartozékok az adományos 9254 hajdu vitéznek, azok utódainak a jogosult b i r t o k o s o k n a k kizáró tulajdona.

Még csak egyet jegyzek meg, az is az ellen közletmény személyeskedő czélzáról. Elhiszem én Paksai urnak, ha nem mondja is, hogy az általa védett „jó és becsületes ügy” jobbá és becsületesebbé válik, ha érveit, személys czélzásokkal súzerezi, és engedelmet kerek, ha a nyilvánosság iránti tiszteléből ez irányban adása maradandók.

Az azonban program változtatási ajánlataira mégis meg kell jegyezmem, hogy nekem nincs arra semmi szükségem, nem próbáltam az ilyesmit, és talán nem is menne az olyan könnyen én nekem.

A mi pedig a köz adakozásra való felhívását illeti, méltóztassék a „jókedvű adakozót” ne a máséból, hanem sajátjából adni; és én részéről, csak annyit ígérhetek, hogy mi helyt meg bizonyodom a felől, hogy a h. b. ö. z. ö. r. m. e. n. i. elöljáróság, előző Paksai polgármester, évi fizetéséről a vagyonátalan ar. vák, vagy valamely általuk választandó köz. czéi javára lemondott, hogy hivatali teendőiket ingyen a köz jó javára teljesítik, akkor nem is meredek én sem más kötelességet, minthogy parányisággal ezen nem adakozáskezséssel ha lehet lépet tartsek.

Tanúgy.

(A tisztántúli ev. ref. középiskolai tandirekciójának közgyűlése.)
Folytatás 2-ik nap.

A „Debreczen” augusztusi 25-iki számában ígértük, hogy az érkezes közgyűlés lefolyásáról teljes ismertetéssel szolgálnak később. Az előfoglaltatás s hosszabb utazás azonban csak most enged meg, hogy ígértünknek beválhassunk, nem jelenven meg tudtukkal eddigi részletesebb tájékoztatás, a tudósítást különösen közérdeklő voltánál fogva ma sem tartjuk elkésztettnek.

A közgyűlés első napjáról pótlólag meg kell még emlékeznünk a szigeti közönség által adott 70 terítéku gazdag bankettrol, melyen ősi szokás szerint nem hiányoztak az elmés pohárköszöntők. — Elsőnek állt fel Geressi K. elnök, lelkes szavakban éltetve a koronás királyt s fenséges családját, Majd Kis Áron esperes köszönté fel a szigetiakat, kiknek nevében Váradi Gábor mondott határozatos toasztot tanárgyűlésünkért Lelkes eljenzést keltett Dr. Öreg J. pohárköszöntője, ki — mint mondá — szivesen hódol ugyan Trefort miniszternek, de ez utal a mi nagyérdemű miniszterünkért, az igazi „verbi dei” miniszter 33 főtiszt. Révész B. püspök urért üriti poharat. — A vendégek legvidámabb hangulatban 5 órákor osztlak s ét, hogy különben a vidéki tagok a nyugdíjintézet ülésen jelenlehessenek.
Itt örömmel tapasztaltuk az előterjesz-

tesekből, hogy a nyugdíjintézet állása és fejlődése évről-évre méréselketlen bár, de biztatóbb és virágzóbb, főleg mióta a főtiszt. Egybákerület erélyesebb intézkedéseket tett a hátralekös tagok és iskola fenntartó testületekkel szemben.

Egyesületünk részéről kiváló hálás elismerés illeti a főt. Egyházközséget, azon közgyűlésünkön most először bejelentett magasztos áldozat készégeért, hogy ezen évtől kezdve az egyesület nyugdíjintézetét évi 300 ft segélyben fogja részesíteni, mi ha meggondoljuk, annyit jelent, mintha az intézet tőkéje egyszerre legalább 7—8000 fttal szaporodott volna.

Az intézet áldásos működését ezuttal is kiterjeszté egyik elgött tagtársunkra Szathmáry Gy. szoboszlai nyugdíjazott tanárra, kinek 32 évi tanárkodása után, ha a nyugdíjintézet irányában fennálló hátralekái teljesítettek, évi 200 ft segélyezés rendeltetett.

Az ülés után a vendégek a szinkörben találkoztak, hol az épen ott időző Nagy Vincze debr. szintársulata által az egyesületi tagok tisztelőre rendezett előadást vették végig, honnan kiki szállására tért, hogy kinyugodva magát erőt gyűjtösn, a gyűlés 2-ik napjára halmozott 4 terjedelmes némi részben tudon-tul szakszerű felolvasás végig hallgatására. Mert az embernek nem csak agyon dolgozni, éni, imni lehet magát, hanem agyonhalgatni is, s hisszük, h y jövöre a program czél-szerű leosztásával e bajon segítve leend.

Az ülés második napján, melótt a felolvasásokra került volna a sor, közgyűlésünk első sorban is kegyelettel róta le a magyar prot. tanúgy kiváló bajnok, a inbilanstudos Szilágyi István igazgató iránt, ki is többek indítványára egyhangulag egyesületünk tiszteleti tagjává választott. — E kitüntetés a nagyokhoz képest, mindenre szeryén, de érezzük, hogy e levél hiányzott az ősz tudós fejköré a mult őszön font dics érdem koszoruból.

Olvasatva a szavazat szedő bizottság jelentése kitűnt, hogy egyesületünk fáradohatlan buzgó tiszteivelői. Geressi K. elnök, Elek Lajos jegyző és Beczner Fr. pentárnok újból megválasztattak, s nevében Geressi K. köszönet-meg a közgyűlés kitüntető bizalmat. A közgyűlésnek a megválasztott tisztviselőbe vetett rendhírhelyen bizalmat Futó Mihály igazgató tolmácsolta, szép szavakban mondott köszönet eddigi fáradozásaiért, s isten áldását s jó sietit kívánva jövő működésére.

A felolvasásokra kerülven a sor Meleg Gyula szigeti tanár olvasott emlékszedet Szódemeteri Szilágyi János szigeti bölcsészettanár felett, (szül. 1774—m. 1851) kiknek számos kiadott s kiadatlan munkái mellett hallhatatlan érdeme, hogy a század elején először szótaltatá meg a bölcsészettel hazánkban magyar nyelven. — Az emlékszedetnek bölcsészett történelmi adatokat tartalmazó kezdete némi vitát keltvén, többek hozzá szölessé után szerző beleegyezésével némiegy módosítva fog megjelenni Evkönyvünkben.

Majd Halmi J. olvasott Dr. Imre József orvos urak, ki a közeg-szegügy fejlesztése kö ül szóval, irással és tettel hazánkban a legbuzgóbban fáradozik, egy nagyobb iskolai egészségügyi munkálatából érdekes részleteket főleg a „világ tás”-ról szóló fejezete nagyon megérdemli, hogy az iskolák berendezésénél nagy figyelemben részesüljön. A tudós orvos ur felkérte az hogy addig is, míg a munka napvilágot látna — egyes válogatott fejezeteket, evkönyvünk számára közlés végett átengedni sziveskedjek.

Helyesléssel találkozott Sinka S. egyesületi tag vázlatos ismertetése, melyben a városi közeleti esküförmakkal foglalkozott, classicus példákban mutatta be a-okat. Evkönyvünkben szinten közölni határozottatott. — Az értekezések sorát Kardos Károly szigeti tanár zárta be szellemes csevegést tartva a természettanból.

Ez értekezésekkel nemcsak a tárgysorozat, hanem a hallgatóság túrelme is ki lévően

merítve, iles végén felvillanyozólag hatott Futó M. h. m. vásárhelyi igazgató melegségtől áthatott szíveslyes beszede, melynek kíséreteben az egyesület, a jövő évi közgyűlés tartására H. M. Vásárhelyre meghívta, hol a közgyűlés egyhangu megbízása folytán Sinka S. fogja a szokásos „Tanúgyi Szemlet” tartani.

Melótt az előadás végéből elmondta volna, Váradi Gábor emelkedett fel szokásos ékes szólásával köszönetet mondott az egyesület tagjainak a látogatásért s azon elvezetés s tanulságos órákért, melyeket Szigetnek szereztek: „Őnök Uram! — ugymond — szinről szinre látták hiányainkat, szegénységünket sokat láthatat, csak egyet nem, azt a lángoló vágyat s ügybuzgóságot, mely a lyc. kormányzó tanácsban él, hogy e hiányokat a jövőben megezüntesse”. Ennek láthatására hosszabb idő kell, de hiszi, hogy újabb szigeti tanárgyűlés már is észlelni fogja.

Étetit az egyesületet.

Végül Geressy K. elnök mondott a közgyűlés nevében válogatott szavakkal a megyének városnak, lyc. tanácsnak és tanári karunk s a nagy közönségnek meleg köszönetét, hogy a szigeti időzést lehető s évezetessé s felejtellené tette. Az ülés 2 órákor a szigeti és Váradi G. étetéssel bevégeződött. Mi pedig a jövő számban a kirándulásokból utóhangot írva fogunk csatlakozni előnkünk jókívánataihoz.

Sinka S.

Egy hasznos fü érdekekben.

A következő sorokat vettük: Tek. Szerkesztő úr!
A tisztos fü (tarlóvirág, Rosnessel. stachys recta) — a mehek ezen legmézduasabb virágának culei választást magam megkísérvelen, a kísérlet eredményét becses lapja részára Pestrol aug. hó 21-én megküldeni szerencsém volt.

De mult évben tett megkeresésemre méit. K o z m a Ferenz miniszteri tanácsos úr (a földmivélesi miniszteriumná) a mezőhegyesi állami birtokon is szives volt elrendelni a tisztos fü cultivaálását, hogy mi eredményel, az a folyó aug. hóban tett megkeresésemre a mezőhegyesi állad. ménésbirtok t. igazgatója velem tuatuli szives volt, a kiknek is szives értesítések s tekintetes szerkesztő úrnak azon tiszteletteljes kéresem mellettk megküldeni, hogy azt becses lapjában közölni sziveskedjék, és pedig ezt azért vagyok bátor kéni, hogy ily módó a méhez barátok mind az őszszel, mind a tavasszal elvett tisztos fümag cultivaálásának eredményét látván, azt hasznokra fordíthassák.

Miután pedig most még a buza tarlókon vadontermett tisztos fü magot lehet szedni: annál fogva a már előbb küldött, — a tisztos fü cultivaálásának általam elért eredményét tartalmazó és a most itt küldött szintén a tisztos fü művelésére vonatkozó értesítéseket becses lapjában minél előbb közölni kerem, mert csak most lehet a magot megszédni.

A tisztos fü mag eddig kereskedésben kapható nem volt, és ha azt művelés által kereskedésre hozzuk a méhezre: javára a leghasznosabb szolgálatot tesszük.

Becses lapjának azon számából, melyben az általam és a Mezőhegyesen megkísérített tisztos fü cultivaálásának eredménye közöltetni fog, sziveskedjék i példányt utárvétel.el megküldeni, ha azonban az előbbeni értesítésem már közölni szives lett volna, az esetre kerem ezt — mint avval összefüggött, — utólagosan közölni sziveskedjek a mennyiben az előbbi a tavasszi, az utóbbi pedig az őzi vetés eredményét írja le.

Álázatos kerésem ismételve, vagyok B. Gyulán, 1886. aug. 29.

Göndöcs Benedek

apát lelkész,

mint orsz. méh. egy. elnök.

II.
Jelentés a tisztos fü (tarló virág) művelésének az őzi vetésnél elért eredményéről.
Fecssési gazd. kerület. A m. kir. Állad.

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

A titok dalaiból.

I.

Szeretlek . . . ! szellő ezt susogja
Madárka mind ezt zengi,
Ezt beszéli a falevél és
A csillag valamennyi.
Szeretlek . . . ! Tudja ezt már minden
Csupán te nem tudod.
Szeretlek . . . ! Mondja már ezt minden,
Csak én nem szólhatok.

II.

Ugy féltelek . . . ! pedig hiszen jogom sincs:
Egyszer se’ mondhat nekem, hogy szeretsz . . .
Epp ez az ok! Azért remeg a szívem,
Hogy senki másnak, — nekem mondjad ezt!

Gyermek vagyok, bohó, ügyetlen gyermek;
Egyszer tevéled szólni sem merek . . .
Vagy elkerüllek . . . s teszek száz bolondot,
Nem tudva, hogy nyerem meg szivedet.

Óh, ugy szeretném megnyerni e szívet!
Szabhatnál érte gyermek bármi árt!
Kell kincs? kell hírnév? Kell-e hulló vérem!
Te nélkülöd mit ér ez a világ?!

III.

Gyermek vagy még, óh kedves, drága gyermek,
Nem értened te meg meg szívemet;
Akárhogy ég az, én olyan vagyok csak,
Mint a ki egy márvány szobrot szeret.

S ha értenéd is: jól tudom, hiába
Hiába sírom én el könnyeim,
Utunk nem egy s ez eladó világba’
Te nem lehetsz és nem leszesz enyim!

Mindegy . . . ! Azért én nem mondok le rólad!
Hadd égjen e szív lángolon tovább!
Hadd küldje szét, holl szerelmesek laknak
Búval, panasszal megterhelte dalát!

Mindegy, ha egymáséi nem leszünk is:
Szívem követ és nincs előtte zár;
Hozzád repül, enygel és összecsokol,
S r kebleden, mint megbézzett madár!

Ha kelsz: kelő nap, s este a sötétség,
Az édes álom ő, mely rád borul . . .
Engem hiába tilt el a sors töled,
Szívem veled van válthatatlanul!

Csáktornyai Lajos.

A V A K.

(Francia régeny.)

I. Meghiúsult remény.

(II. közismény.)

— Szegény fü, tehát te a Perrier fia vagy? Is-e sengej! Hat mit sem tudsz még arról a szerencsétlenség felől, a mi történt?
— Mitféle szerencsétlenség? Beszéljen kérem szőszaporítás nélkül. Ne kinezon kitérésével!

A beteg kutya ott a zugban nyöszörgött, mialatt az öreg asszony így szólott:
— Atyád egy levelet adott át számodra.
— Hiszen ez a kutya Garguille, anyám kedvence ebe, szólt az ifju az állathoz közledeve.

— A biz a’, válaszolt az anyóka, mialatt az ajtó felnyitva, a küszöbön megjelent. — Ez a szegény állat visszajön, hogy gazdaszonyának küszöbe előtt adja ki paráját. Már ezt így szokták az ebek, melyek több érzéssel bírnak, mint az emberek.
— Mondja csak kérem — szólt az ifju, mit értett az alatt, hogy az egész házat odahagyták?

— Olvasd el ezt a levelet, ez mindent megmagyaráz. Én magam nem lettem volna képes azt a szomorú történetet elbeszélni.
Ferenz átvette a levelet, és a követ kező sorokat olvasá ki a lámpa világánál, melyet az öreg ezallatt odatartott.

„Hálátlan fü; én elvesztettem peremet és anyád e miatt bujában meghalt.”

„Ó már nem is láthatott többé tégedet s csak a tavolból küldhetted utánad áló sóhaját, A gonosz per vagyonom két harmadát, fáradságosan gyűjtött kereseményemet nyerte el.
— A mi csekélység vagyonomból megmaradt, magammal vittem. Remélem, segélyemre leszesz te is, hogy e veszteséget valamiképen helyre pótolhassam. Én Magomban váriak tégedet:

Atyád, ki nekéd megbocsát.”
A levél kihullott az ifju kezéből és ájul-tan rogyott le atyjának háza előtt.
Az eb pedig mindig ott nyöszörgött s odavánszorgott gazdájának fiához, kinek kimeredt kezét szaglálta.

Két nappal később Ferenz annyira magához jött, hogy utnak indulhatott Magon felé s rövid vandorlás után remegve állapodott meg atyjának lakása előtt.
Az öreg, vörösré kisírt szemmel támaszkodott boltjának ajtajához. Láttá szól feleje közeledni, de nem talál szavakat fiának udvözlésére.

De mit is tudhatott volna ugyan a két szenvedő egymásnak mondani anyai lelki gyötrelmen mellett, melynek könny és sóhaj az egyedüli gyógyszere?
Ember fölötti erővel rejtegeték kölcsönösen egymás előtt bánataikat, attól tartva, hogy vigasztaló szavakkal csak tetézik a fájdalmat.

Másnap hajnalban Ferenz — a nélkül, hogy csak szemét is lehuntya volna egész éjén át — kilépett szobájából s egész csendesen

ménes birt. hegyesen.

M u l

lentésem k lakertben tési kísérle következő 15 cméter végével elv és kora ta desnek ino vette kezd már teljes terés a ké

A termési részleten: ben ezen klgrim-tisz egy 50 maggal, me lapota mia által teljes 19. Krenn

* Sze

felől hozzá hogy a sz mint a tul a természé tekintelyek kérdés ma oriaiá jégú sark vidék iara által hóf leköv teszik: sz szepembe megis nag Szeptembe ben az ósz ablak előt erett gyú

Töle függ sem, — s videkeim, dott, b ő Sa

tagoknak ban. Nem melyekre tuzve, leg nak város S eper sajtoperé ellen. Nov m-szigeti C z e i c h e r s l o

* Na vonattal u dőháznál vettek buc nyében sz zóknak.

* El mii ref. le szólo előfi hosszabbit küldendő. Szalka.) A lugebben közelebb című sza

* Ré d e b r e c tartalmazó megismert reczen. Ang tonn, Ang zeti játzó nős haszu

akart elst azouban az aranyo

szándékk munkát m

és én a méltányo műhelybe én tégéd ott, ha le nem üzse

— K röviden. Min a melyet hagyott e

— öreg. A hogy ne hely sötét nevs fest Olaszorsz

Fer nyekzte, szavai, u begue az keresztye egyéb e bormüveit a kápráz

A mert az nehány fü megv

A nehezere

regén felvillanyozólag hatott... a jövő évi közzülés tar...

Sinka S. ... azonos fü érdekeben.

Sinka S. ... azonos fü érdekeben.

... a jövő évi közzülés tar...

... a jövő évi közzülés tar...

... a jövő évi közzülés tar...

... a jövő évi közzülés tar...

... a jövő évi közzülés tar...

... a jövő évi közzülés tar...

... a jövő évi közzülés tar...

... a jövő évi közzülés tar...

... a jövő évi közzülés tar...

... a jövő évi közzülés tar...

... a jövő évi közzülés tar...

... a jövő évi közzülés tar...

... a jövő évi közzülés tar...

ménes birtok tekintetes igazgatóságának Mező...

Múlt év November hó 12-én kelt... a jövő évi közzülés tar...

Helyi hírek.

* Szeptember. Sokan kérdést intéztek... a jövő évi közzülés tar...

* Sajtó-perek. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

* Nagybányai vendégeink a tegnap d. u... a jövő évi közzülés tar...

* Előfizetési felhívás. Kósa Ede, jármű... a jövő évi közzülés tar...

* Régi szinlap. Kezeink közt van egy régi... a jövő évi közzülés tar...

* Gondócs Benedek... a jövő évi közzülés tar...

* Gondócs Benedek... a jövő évi közzülés tar...

* Gondócs Benedek... a jövő évi közzülés tar...

* Gondócs Benedek... a jövő évi közzülés tar...

* Gondócs Benedek... a jövő évi közzülés tar...

* Gondócs Benedek... a jövő évi közzülés tar...

* Gondócs Benedek... a jövő évi közzülés tar...

KORONA, vagy A z á l o m l á t á s. Egészen... a jövő évi közzülés tar...

* Szülői figyelem. Egy intelligens zsidó... a jövő évi közzülés tar...

* Színészet Nagy-Váradon. Az elagott... a jövő évi közzülés tar...

* Hangverseny. Nagy sikerű hangversenyt... a jövő évi közzülés tar...

* Az egyptomi legutóbbi kora alkalmával... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

neje vásáron voltak s Szabó félvezettétvé... a jövő évi közzülés tar...

* Talált ezüst pénzek. Érdekes lelete... a jövő évi közzülés tar...

* Szülői figyelem. Egy intelligens zsidó... a jövő évi közzülés tar...

* Színészet Nagy-Váradon. Az elagott... a jövő évi közzülés tar...

* Hangverseny. Nagy sikerű hangversenyt... a jövő évi közzülés tar...

* Az egyptomi legutóbbi kora alkalmával... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

* Történeti naplár. Szerda, szept. 1. Hitei... a jövő évi közzülés tar...

malevelet, timsót, lóport és spirituszt rakott... a jövő évi közzülés tar...

— Vasuti szerencsétlenség történt Bécs... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

— Rókusba vitték. A debreczeni esküdtési... a jövő évi közzülés tar...

Felolós szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

Nyilt-tér*)

Járványos betegségeknek a legjobb ajánlott egészségi ital.

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER legjobban asztali- és üdítő ital, kitűnő hatásának bizonyított köhögésnél, gégebetegségeknél, gyomor- és hólyaghurtnál. Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelőséget a Szerk.

Mór fürdő a nagyerdőn.

Ezen Mór fürdő, mely a Jegenei gyógyfürdőben (Kolozs megyében) már harmadik évben használatban van, négyeszer, sőt ötször is gazdagabb sók és savakban s így hatásosabb a világhírű franzensbadnál dus vastartalmánál fogva is; mert ez 40 sőt 50% oldható kénsavas vaséleccet tartalmaz, míg amaz csak 10 százalékat.

Kitűnő gyógyereje van mindenféle vérszegénység, sápkór, görvélykórnál és különösen a női ivarszervek bántalmái ellen.

Az annyira nyomasztó, makacs méh- és hüvely idült hurutjának teljesen biztos gyógyszere.

Ezen kívül izom izületi bajoknál — s más betegségeknek — kitűnő eredmények értek el ezen fürdő használatával által.

Tisztelettel
Hajdu és Vilmos.

Csak ezen védjegy mellett érvényes
Lieber tanár
Idegerősítő elixirje

tartós, radikális és biztos gyógyítására mindennemű meg a legmakacsabb idegbajoknak is, kivált azoknak, amelyek ifjúkori tevékenységéből keletkeztek. Tartós gyógyítása elgyöngüléseknek, sápkórnak, szorongásoknak, fejfájásnak, Migräne-nek, gyomorbaiznak, szivdobogásnak, emésztési nehézségeknek stb.

Ezen idegerősítő elixir, az öt világrész leg-nemesebb, növényeiből kivonva és az orvosi tudomány legújabb keleti tapasztalatai után, egy elsőrangú tekintély által összehívva: keszeséget nyújt a fentebbi bajok eltávolítására nézve. Minden közlelőbből tájékoztat az egyes palackokhoz csatolt korlát. — palack ára 5 marka, — egész palack ára 9 marka, — az összeg beiktatásával vagy utánvetéssel.

Főraktár: M. Schulz, Hannover, Se il-lerstr.

Raktárak: Debreczenben: dr. Rotschnek V. Emil gyógyszer, Szegeden: Károlyi Kálmán gyógyszer, Budapestben: Török József gyógyszer, Nyíregyházán: Kovanyi E. gyógyszer, Miskolcson: dr. Rácz Gy. gyógyszer, Kassán: Molnár Lipót gyógyszer, Szabadkán: Milassin Ignác gyógyszer.

Bérbeadás.

Dragota Ignác banki kaszálója felébe kiadó. Értekezhetni vele a kis-macsi tanyán.

Figyelmeztetés.

Figyelmeztetjük ezennel a mindinkább szaporodó **utancsok** ellen a közönséget, hogy a mi készítményeinknél:

Hollandi elem-keménymag. Curacao. Creme de Cacao. Creme de Vanille.

különösen pedig a mi általunk először forgalomba hozott

Cocain-sect

vétel alkalmával arra figyeljenek, hogy az itt közölt védjegy az üvegen legyen.

A mi Cocain-sectünk, Dr. Ludwig cs. kir. egyetemi tanár által a bécsi kórház vegytani szertárában elmeztetett és jónak tanúsított, telitrissito izelt bir, üdítőleg hat — hosszabb használat után — minden gyomorbaiznál és minden gyengéledésben.

Az eredeti palack ára 1 frt 20 kr.

A mi kórcink kaphatók a monarchia minden főneműbb fűszer, esemeg-kereskedésiben, ezekradszakban és kávéházakban.

Amsterdami likör gyárt rsulat MÖDLING ben, Bécs mellett. Raktár Debreczenben: Gereby F., Kolda J., Riki J. Z.

Cs. kir. szabadalmazott higiéniai készítmények a száj és fogak ápolására
Dr. Faber C. M. orvostudortól.
a mexikói császár udvari orvosa, a becsület-levő lovagja.

Eucalyptus-szaj-eszencia
(jutalmazva 1878-ban, Parisban)

Kitűnően hat a ragályos ellen, védse a diphteritis ellen, nekilözhetetlen mindennemű nyak-fájdalomnál, a száj és gyomor rossz szaga ellen, fogfájás ellen. A gyermekeknek gargarizálás végett az iskolába való menetel és kijövetel után igen ajánlható. A szobák fertőtlenítésénél nélkülözhetetlen. Egy palack ára 1 frt 20 kr. o. é.

Különleges szájszappan: „Puritas.”
Az egyetlen, mely az 1862-iki londoni kiállításán éremmel tüntetett ki, mivel a legalta masabb eszköz a fogak jó karban való tartására nézve. Egy doboz ára 1 frt o. é.

Garantírozott Puritas-fogkefék
preselit bukkfából és vegyileg megédzett szőrből 1 drb ára 50 kr.

Kaphatók: Debreczenben Göltl Nándor gyógyszerárban, Miskolcson Dr. Szabó F., Dr. Szabó C. gyógyszeresznál, Egerben Gollner Lőrincz gyógyszeresznál, Szécsenyben Pokorny P. gyógyszeresznál, Miskolcson Mátyás Károly disz-mukereskedésben.

Főraktár: Bécs, I. Bauernmarkt 3.

RICKL JÓZSEF ZELMOS
ezég
Debreczen, főpiacz 1823.
ajánl

fertőtlenítésre (Desinfektion)
5 ° Carbol meszet,
50 ° Carbol savany —
vegyésileg tisztított Carbol-savat, — Clormeszet, vasgáliczot, — nagyban és kicsinyben igen jutányos árak mellett.

81. szám.
ÁRJEGYZÉKE
az „ISTVÁN” gőzmalom készítményeinek.
Saját raktárában.

Árak ausztriai értékben
Kötelezettség és engedély nélkül készpénz fizetés mellett.
Zsákkal együtt.

100 ki	AB. Asztali dara nagy és apró szemű	17.8
	C. Szinte „közepeszerű”	16.8
	0. Királyliszt	17.2
	1. Lángliszt	16.8
	2. Montliszt	16.2
	3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	15.6
	4. „2-od	15.2
	5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	14.8
	6. Szinte „2-od	14.20
	7. Közép kenyérliszt 1-ső	13.80
	8. Szinte „2-od	13.20
	8 ^{1/2} . Barna „1-ső	12
	8 ^{1/2} . Szinte „2-od	9.40
	9. Lángliszt	7.60
	10. Veres liszt	—
	11. Finom korpa zsákkal	4.60
	12. Durva korpa zsákkal	4.40
	Simán őrölt liszt zsákkal a 75. kg.	9.40
	Dara és liszt 25 kl. zacskókba. 100 kl. zacskóval együtt 60 krral drágább	
	Debreczen, 1886. aug. 25	
	A zsákok súlytartalma, — teljsuly tisztasulynak véve:	
	A. B. C. 0—9 számig 25 és 85 kilo.	
	10 11. 12.	50
	Sima liszt	75

KITÜNTETÉS SZEGED érdem éremmel 1876.

KITÜNTETÉS SZÉKES-FEHÉR-ÁR ezüstérem 1879.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA
DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KAROLY ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK
gyors és pontos elkészítésére; elvállal:
tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat;
diszműveket arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

ROVATOZOTT IVEKET;
diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászat köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számítottak
HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő **DEBRECZEN** cz. hirlapban a legolcsóbban számítva közé teszek.

KUTASI IMRE.
könyv- és könyomda-tulajdonos.

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KAROLY ház.

KITÜNTETÉS LONDON

DISZOKLEVÉL 1871-ben.

1886.

ELŐH...
Helyben...
Egy...
Fai...
Hogy...
Egy...
A lap...
den...
utca...
háza...
Közf...
TEL...
OS...
A...
talán...
KUT...
nyomdájában

Jub...
száz...
eszt...
sége...
pai...
had...
dat...
200...
Két...
Hat...
totta...
rab...
zedé...
nem...
zedé...
rök...
szó...
tok...
ban...
fél...
vett...
tése...
a h...
ind...
ok...
bult...
ágba...
önve...
deler...
nyét.

Nem...
fel...
vette...
kics...
ny.

török...
há...
Es...
nek...
siet...
hatal...
His...
volt...
bást...
a nem...
zet...
e nem...
zet...
delem...
ut...
rogy...
ott...
győze...
dal...
kód...
kelt...
es...
óra...
keru...
Tiz...
egye...
sült...
mas...
jels...
zet...
had...
radt...
a...
P...
elősz...
r...
lobogó...
ember...
Ber...
Az...
lett...
hát...
szá...
fels...
200...
eszt...
Ma...
had...
lusa...
tőse...
v...
Ez...
benn...
nk

A...
D...
(Mut...
A...
ta...
vas...
zán...
hogy...
Bud...
dulo...
jára...
eleget...
te...
hires...
h...
A...
szim...
z...
nével...
ker...
ce...
lete...
es...
Az...
kes...
gyhá...
getre...
j...
leánya...
es...
csak...
nap...
tőme...
k...
ráfog...
ta...
delme...
zik...
meg...
gel...
tással...
v...
idege...
nek...
Magyar...
és...
Pett...
és...
Pet...
Thököly...
császár...
Hoszyk...
hír...
ad...
verte...
Id